

Barcelona Centre Internacional per la Pau

- **El Barcelona Centre Internacional per la Pau comença a funcionar amb cinc cursos internacionals programats, diversos seminaris i sessions de treball.**
- **El BCIP és sobretot un centre de Formació d' Estudis Especialitzats en la gestió de crisis i resolució de conflictes i un centre de difusió de la cultura de la pau.**
- **És un centre únic a l'Estat i segueix el model d'altres centres similars que hi ha a Àustria, Suècia i Finlàndia.**

Barcelona, 20 d' abril de 2009

El Centre per la Pau al Castell de Montjuïc

- **Situació. Els nous usos del Castell**

El Castell de Montjuïc és un equipament municipal de més d'11 hectàrees situat damunt d'una terrassa rocosa de més de 170 metres d'alçada sobre el nivell del mar al cim de la muntanya de Montjuïc. Una ordre ministerial del 27 d'abril de 2007 cedia el Castell de Montjuïc als ciutadans de Barcelona. Aquesta cessió era celebrada massivament el passat **15 de juny de 2008** amb una gran festa popular carregada de simbolisme, ja que la ciutat recuperava per fi un equipament històric i el donava a tots els barcelonins per destinar-lo a usos civils, socials, culturals i esportius.

Des del llavors, el Castell ha acollit diverses activitats de caire social, lúdic, cultural i esportiu amb un gran èxit de públic. També ha començat la rehabilitació d'algunes dependències i l'obertura de nous espais vinculats als nous usos del Castell, és a dir:

- El Barcelona Centre Internacional per la Pau
- L'Espai de la Memòria Històrica
- El Centre d'Interpretació de la muntanya de Montjuïc

- **El Castell: L'espai idoni per ubicar-hi el Barcelona Centre Internacional per la Pau**

La situació del Castell de Montjuïc, integrat a la ciutat però alhora aïllat de la quotidianitat urbana fa que es converteixi en un espai únic a Barcelona per a la **reflexió** i l'**estudi**, elements necessaris a l'hora de desenvolupar activitats entorn els valors i la interpretació activa de la pau. D'entre aquestes activitats s'inclouen la formació especialitzada i les trobades internacionals de resolució de conflictes.

1. Definició

El **Barcelona Centre Internacional per la Pau** és un centre de recursos per la pau que donarà a conèixer els valors supremes de la carta dels drets humans promovent la cultura de la pau a través del diàleg, la difusió, la sensibilització i la formació en la gestió de crisis i resolució de conflictes. És sobretot un **Centre Internacional d' Estudis Especialitzats** en la construcció de la pau que, a través de diversos programes formatius capacitarà joves professionals de tot el món en la gestió de crisis i resolució de conflictes.

2. Descripció

El Barcelona Centre Internacional per la Pau treballarà en de dos grans àmbits:

- **Construcció de la pau:** Programa d'alts estudis especialitzats en gestió de crisis internacionals i resolució de conflictes.
- **Promoció de la cultura de la Pau:** Programa de difusió, sensibilització, suport i educació en els valors d'una cultura de la pau, del respecte als Drets Humans, de la convivència social, del respecte mutu i del diàleg cultural, interreligiós i social.

2.1. Línies d'actuació

Aquests dos grans àmbits es desenvoluparan a partir de 3 grans programes:

- **Programa Internacional d' Estudis Especialitzats en la construcció de la pau i gestió de crisis:** En aquest centre es formaran joves professionals per la pau, especialment en la gestió de crisis internacionals i prevenció, mediació i resolució de conflictes en els països i zones de tot el món afectats per conflictes violents. L'aplicació de les operacions de suport a la pau, el desenvolupament dels drets humans i la seguretat humana seran les àrees de treball bàsiques d'aquest programa on s'explicarà als alumnes com garantir el ple accés als drets fonamentals (com ara l'educació, la salut, o el desenvolupament econòmic) a les poblacions afectades per conflictes.
- **Programa de difusió, sensibilització i educació per la pau.** Activitats de sensibilització, suport, difusió i educació en els valors d'una cultura de la pau.
- **Programa d'acollida d'activitats d'entitats i organismes internacionals que treballin per la pau.** Creació d'un programa de col·laboració amb diferents organismes Internacionals i locals que treballin en l'àmbit de la construcció i l'educació per a la pau.

3. Coordinació: Jordi Capdevila (resum)

Jordi Capdevila és consultor especialitzat en relacions internacionals i governabilitat, planificació per al desenvolupament, gestió de crisis, reconstrucció postconflicte i harmonització i coordinació de donants en països en desenvolupament. Enginyer de Telecomunicacions per la Universitat Politècnica de Catalunya, Màster en Administració i Direcció d'Empreses per la Universitat Ramon Llull a més d'haver cursat múltiples cursos d'especialització en el marc de les operacions de pau.

Fins el 2007 va viure a Herat (regió nord-est de l'Afganistan), on va treballar per a la Missió d'Assistència de Nacions Unides per a Afganistan (UNAMA), encarregant-se de la unitat de coordinació d'ajuda humanitària, desenvolupament i governabilitat. Anteriorment, va viure quatre anys a Manila (Filipines), on va treballar com a especialista en planificació i polítiques, així com a membre de l'equip de coordinació d'operacions per a l'Afganistan del Banc Asiàtic de Desenvolupament (ADB).

Anteriorment va viure a Kosovo durant 2 anys com a membre de la Missió de Nacions Unides a Kosovo (UNMIK), treballant en l'organització de la Justícia i la Policia. Ha treballat també com a responsable de projectes per a la internacionalització de PIME en l'Institut Català de Tecnologia (ICT) en el període 1998-2000.

1. Programa Internacional d' Estudis Especialitzats en la construcció de la Pau i gestió de crisis internacionals

---

- **La necessitat de formació**

El principal programa d'actuació del **Barcelona Centre Internacional per la Pau** és el Programa Internacional d' Estudis Especialitzats en la construcció de la Pau. Això vol dir que el **BCIP** està pensat per cobrir les **grans necessitats de personal civil adequadament format per treballar en el terreny en zones o països afectats per conflictes**. En aquests països i territoris, a banda de la tasca desenvolupada per les ONGs internacionals i agències de desenvolupament estatals, cada vegada és més necessària tant la presència de les organitzacions internacionals en missions de pau (Nacions Unides, OSCE, Unió Europea) com la gestió directa o indirecta de les administracions en un determinat territori (Kosovo, Timor).

Això vol dir per tant, que el **Barcelona Centre Internacional per la Pau** donarà resposta a les necessitats formatives de milers de joves de tot el món interessats en treballar en els països fràgils, en tensió o postconflicte.

- **Un centre únic a l'Estat**

El **Barcelona Centre Internacional per la Pau** és l'únic de tot l'Estat Espanyol d'aquestes característiques. És per això, que el BCIP s'ha inspirat i ha utilitzat com a referència els principals centres de formació en gestió de crisis i operacions de pau que hi ha a Europa i que es distingeixen pel seu enfocament pràctic i d'experimentació de la pau. Aquests centres formen part del **Grup Europeu de Formació en Aspectes Civils de la Gestió de Crisis** (EU Group on Training for Civilian Aspects of Crisis Management) al qual s'integrarà el BCIP.

Els principals centres per la pau que existeixen a Europa i que han inspirat el BCIP són:

Alemanya	Zentrum für Internationale Friedenseinsätze (Center for International Peace Operations - ZIF) http://www.zif-berlin.org/en/index.html
Àustria	Austrian Study Center for Peace and Conflict Resolution (ASPR) http://www.aspr.ac.at/
Finlàndia	Crisis Management Centre http://www.cmcfinland.fi/
Regne Unit	PeaceworkersUK http://www.peaceworkers.org.uk/
Suècia	Folke Bernadotte Academy http://www.folkebernadotteacademy.se

- **A qui va dirigit**

El **Barcelona Centre Internacional per la Pau** va dirigit a professionals de tot el món vinculats a la reconstrucció post-conflicte, gestió de crisis, construcció per la pau, negociadors de conflictes, cooperació pel desenvolupament etc. Aquests poden ser entre d'altres, professionals vinculats a organitzacions internacionals, associatives, no governamentals, governs estatals i locals interessats en formar-se i aprofundir en aquests temes.

- **Entitats coorganitzadores**

Tots els cursos estan coorganitzats pel **Barcelona Centre Internacional per la Pau** i per una entitat de referència internacional especialitzada en el seu respectiu camp.

- **Cursos programats 2009-2010**

Dates	NOM DEL CURS	Associat amb
Del 20 al 25 d'abril	Curs de formació de negociadors humanitaris	Centre per a la Cooperació Humanitària Internacional (CIHC). Nova York
Del 17 al 23 de maig	Curs de formació en migracions forçoses	Centre per a la Cooperació Humanitària Internacional (CIHC). Nova York
Del 5 a l'11 de juliol	Curs de formació de coordinació civil militar en operacions d'emergències i resposta humanitària	Oficina de Coordinació d'Assumptes Humanitaris de les Nacions Unides. Ginebra (Suïssa)
Del 27 de setembre al 10 d'octubre	Curs de formació en justícia transicional	Centre Internacional de Justícia Transicional (ICTJ). Nova York
Del 15 al 28 de Novembre	Curs de formació en processos de desarmament, desmobilització i reintegració d'ex combatents	Folke Bernadotte Academy. Estocolm (Suècia)

- **Allotjament**

El **Barcelona Centre Internacional per la Pau** facilita l'allotjament a la Residència Universitària Campus del Mar i a la Residència d'Investigadors del CSIC (Centre Superior d'Investigacions Científiques).

• **Participants inscrits**

Els dos primers cursos ja estan plens des de fa més de dos mesos, el que demostra la gran demanda que hi ha en una formació especialitzada com la que ofereix el Barcelona Centre Internacional per la Pau.

• **26 participants de tot el món en el primer curs**

Els cursos del centre de la Pau tenen una clara vocació internacional i estan destinats a professionals de tot el món especialitzats en la reconstrucció post-conflicte, gestió de crisis, construcció per la pau, negociadors de conflictes, cooperació pel desenvolupament etc.

- Tenen entre 30 i 50 anys
- Tots els estan en actiu i estan destinats a alguna missió humanitària, majoritàriament fora del seu país d'origen
- Tots ells treballen per organitzacions internacionals
- Les nacionalitats dels participants són les següents:

Afganistan	1
Alemanya	1
Àustria	1
Bèlgica	1
Espanya	4
Estats Units	4
Jordània	1
Itàlia	1
Països Baixos	1
Sierra Leone	4
Somàlia	1
Suïssa	1
Sudan	1
Pakistan	1
Palestina	2
Togo	1

• Fitxes dels cursos

1-Curs de formació de Negociadors Humanitaris (HNTC 6)

Director: Larry Hollingworth, Centre per a la Cooperació Humanitària Internacional (CIHC), Nova York, Estats Units.

Lloc i data: Castell de Montjuïc, Barcelona, del 20 al 25 d'Abril de 2009

Descripció de l'activitat: És un curs per a persones amb experiència en el camp de l'ajuda i la negociació humanitària. Els cursos de HNTC es fan a diversos llocs del món cada any, com Nova York, Ginebra, Istanbul, Budapest y Penang, (Malàisia).

Les principals àrees d'estudi són: Ètica i codis de conducta, Drets Humans i negociació; Dret Humanitari Internacional i Dret aplicable als drets humans; les Convencions de Ginebra de 1949; La carta de Nacions Unides i l'Estatut del Tribunal Internacional de Justícia; La Declaració Universal dels Drets humans; el treballador humanitari o els acords de pau, entre d'altres.

Objectius: Aquests curs té com a objectiu preparar als treballadors humanitaris que hagin de negociar l'accés a presos, refugiats, i desplaçats interns (IDPs), així com negociar en un ambient hostil i perillós l'accés de personal i bens com l'entrega d'ajuda alimentària, medicines o la assistència sanitària. El curs pretén ajudar a comprendre els fonaments necessaris per a la negociació, els instruments legals disponibles i el coneixement dels seus aspectes pràctics.

Participants: Un grup de 25 persones amb experiència en l'àmbit internacional.

Organització: Barcelona Centre Internacional per la Pau en cooperació amb el Centre de Cooperació Humanitària Internacional (CIHC) de Nova York.

2-Curs de formació en Migracions Forçoses

Director: Larry Hollingworth. Centre per a la Cooperació Humanitària Internacional (CIHC), Nova York, Estats Units.

Lloc i data: Castell de Montjuïc, Barcelona, del 17 al 23 de Maig de 2009

Descripció de l'activitat: El curs analitza la complexitat de les migracions forçoses des de diferents punts de vista, humans, legals, polítics. S'estudiaran les necessitats de benestar de la població afectada analitzant els mecanismes de resposta i negociació en escenaris de crisi, així com els mecanismes de retorn a les seves comunitats d'origen i la protecció dels seus drets fonamentals.

Objectius: Aquest curs adreçat a professionals, tant cooperants com treballadors amb experiència en el sector de l'ajuda humanitària que volen ampliar o millorar els seus coneixements per a treballar amb refugiats i desplaçats interns. El curs pretén doncs aportar un marc de referència sòlid i els coneixements fonamentals dels processos de migració forçosa, els instruments legals i l'anàlisi d'experiències pràctiques

Participants: Un grup de 30 persones amb experiència en l'àmbit internacional.

Organitza: El curs de formació en Migracions Forçoses està organitzat pel Barcelona Centre Internacional per la Pau, conjuntament amb el Centre per a la Cooperació Humanitària Internacional (CIHC - www.cihc.org), i en col·laboració amb l'Organització Internacional de Migracions (IOM).

3-Curs de formació de coordinació civil militar en operacions d'emergències i resposta humanitària

Director: **Ronaldo Reario**, Oficina de Coordinació d'Assumptes Humanitaris de les Nacions Unides (UN OCHA), Ginebra, Suïssa

Lloc i data: Castell de Montjuïc, Barcelona, del 5 al 11 de Juliol de 2009

Descripció de l'activitat: El curs de formació en coordinació civil-militar de **Nacions Unides** (CMCoord) és una de les eines utilitzades per l'Oficina de Nacions Unides per a la Coordinació d'Afers Humanitaris (OCHA) per tal de millorar la resposta, eficàcia, i eficiència de les operacions internacionals de resposta humanitària. La creixent magnitud i immediatesa de certs tipus d'emergències humanitàries ha portat a les Nacions Unides a establir directrius per a la mobilització i utilització de recursos militars i béns de protecció civil en operacions de resposta davant desastres.

Objectius: Aquest curs presenta als participants el sistema de resposta d'emergència de Nacions Unides i les diferents funcions de les agències humanitàries; entendre el paper d'OCHA (Oficina de Nacions Unides) en la coordinació de la resposta humanitària internacional; explicar les diferents directrius per a l'ús de recursos militars en emergències humanitàries; aplicar conceptes, principis i directrius a casos pràctics; proporcionar una introducció a les tècniques bàsiques exigides per a la coordinació eficaç civil militar i proporcionar l'oportunitat de millorar la xarxa de coordinació civil militar global.

Participants: El curs és **gratuït**. S'adreça a personal de les organitzacions amb experiència en la resposta d'emergència, a representants d'agències de Nacions Unides, organitzacions internacionals, el moviment de la Creu Roja, les organitzacions no governamentals, entre d'altres.

Organitza: Barcelona Centre Internacional per la Pau, en col·laboració amb l'Oficina de Coordinació d'Assumptes Humanitaris de les Nacions Unides (UN OCHA).

4- Curs de formació en justícia transicional

Director: Louis Bickford, Centre Internacional de la Justícia Transicional (ICTJ), Nova York, Estats Units.

Lloc i data: Castell de Montjuïc, Barcelona, del 27 de Setembre al 10 d'Octubre de 2009

Descripció de l'activitat: Aquest curs és en justícia transicional, drets humans, i construcció de la pau. Els participants estudiaran els judicis de Nuremberg, la Sala Penal Internacional, i les comissions de veritat que han tingut lloc a Amèrica Llatina i Sud-àfrica. Es presentaran els reptes i desafiaments a la República Democràtica del Congo, Burundi, i Rwanda; les lliçons apreses de les comissions de la veritat del Marroc, Sierra Leone, Ghana, Bòsnia, i Timor Leste; i aspectes relatius als processos de democratització i justícia a Birmània i Zimbabwe. El pla d'estudis es complementarà amb estudis de casos d'iniciatives de justícia transicional a Amèrica Llatina, l'Orient Mitjà, Àsia, i l'Àfrica. Els participants emergiran del curs amb noves idees i amb les eines necessàries per a poder contribuir als debats de justícia transicional en els seus propis contextos.

Objectiu: El curs té com a principal objectiu proporcionar una immersió teòrica i pràctica, en el tractament de llegats complexos d'atrocitats passades, crims de guerra, conflictes, i violacions massives dels drets humans

Participants: Aquest curs està obert a uns 30 participants tots ells actius en els seus respectius camps professionals. Està previst que el curs tingui una matrícula d'inscripció, si bé proporcionarà un nombre important de beques per a participants procedents d'ONGs locals i a altres participants que vinguin dels països afectats. També està obert a professionals internacionals interessats en els processos de justícia transicional, com ara responsables polítics internacionals implicats en processos de pau o membres d'organitzacions, associacions i entitats.

Organitza: Barcelona Centre Internacional per la Pau, en col·laboració amb Centre Internacional per la Justícia Transicional (ICTJ).

5-Curs de formació en processos de desarmament, desmobilització i reintegració d'ex combatents

Director: Hans Thorngren, Folke Bernadotte Academy, Estocolm, Suècia.

Lloc i data: Castell de Montjuïc, Barcelona, del 15 al 28 de Novembre de 2009

Descripció de l'activitat: En regions afectades per conflictes violents, i/o crisis polítiques i socials importants, l'èxit de la transició d'un estat de conflicte a un estat de pau sovint depèn de la creació d'un clima de confiança i seguretat, que prepari el camí i que permeti desenvolupar un seguit d'activitats per a la construcció de la pau i la recuperació de la societat. El procés de Desarmament, Desmobilització i Reintegració (DDR) és una de les primeres conseqüències de la resolució d'un conflicte i un element necessari per a construir la pau. El curs tractarà sobre la recuperació de societats malmeses, la reintegració social, l'estabilització de la pau o la planificació de missions integrades, entre d'altres.

Objectius: El propòsit d'aquest curs és donar una visió completa sobre els programes de Desarmament, Desmobilització i Reintegració. El curs s'afegeix als esforços de diverses agències i iniciatives internacionals per a establir les pautes bàsiques, precondicions, estratègies bàsiques i enfocaments existents per a emprendre un procés de DDR integrat segons les pautes establertes per Nacions Unides.

Participants: Està previst que el curs tingui una matrícula d'inscripció, si bé es preveu un determinat nombre de beques. El curs s'adreça a representants internacionals principalment actius i amb un cert coneixement bàsic de les operacions de suport a la pau i una necessitat o interès per assabentar-se i millorar el seu coneixement sobre processos de DDR. Està pensat sobretot per professors, diplomàtics, i representants d'organitzacions internacionals i no governamentals, preparades per a missions internacionals, entre d'altres.

Organitza: Barcelona Centre Internacional per la Pau, en col·laboració amb la Folke Bernadotte Academy.

2- Programa de difusió, sensibilització i educació per la pau

---

Aquest segon programa d'actuació és la difusió, sensibilització, suport i educació en els valors d'una cultura de la pau, del respecte als Drets Humans, de la convivència social, del respecte mutu i del diàleg cultural, interreligiós i social. Per desenvolupar aquest programa es farà:

1. Acolliment d'exposicions temporals

Desembre 2009-Abril 2010	Exposició "Justícia Global". L'exposició analitza els processos de globalització, els mercats financers globals i el seu impacte sobre la desigualtat i la pobresa a escala mundial. A l'anàlisi s'hi suma el suggeriment de propostes per poder superar la pobresa i desigualtat. Organitza: Fundació Alfons Comin
Estiu 2009	Exposició "150 aniversari Henry Dunant".
Tardor 2009	Exposició "Desarmar la història".
Tardor 2009	Exposició "Salutacions de pau".

2. Organització d'una exposició permanent

3. Seminaris, tallers i activitats

4. Creació d'un centre de documentació i un punt d'informació

3-Programa d'acollida d'activitats d'entitats , organismes i associacions que treballin per la pau

---

1- El **Barcelona Centre Internacional per la Pau** acollirà activitats formatives i informatives de terceres entitats que treballin per la pau. De moment, les activitats programades són les següents:

Del 25 al 27 de març	Jornada sobre medi ambient i seguretat a la mediterrània: Projecte Medsec
Octubre 2009	Seminari sobre el mar negre i el Caucas Director: Gerald Knaus (European Stability Initiative, Istanbul) i Carmen Claudín (Fundació CIDOB)
26-27 Octubre 2009 1-2 Desembre 2009	Trobades del Grup de Treball del Dret Humà a la Pau Direcció: Carlos Villán Duran: President Associació Espanyola pel Dret Internacional dels Drets Humans
5-20 Octubre 2009	Camp de la Pau Directora: Mireia Belil (Fundació Fòrum)

També està previst la **4arta reunió plenària del Fòrum Mundial de xarxes de la societat civil, i 1era "reunió de reunions" de la societat civil internacional**
Direcció: Fundació UBUNTU presidida per Federico Mayor Zaragoza

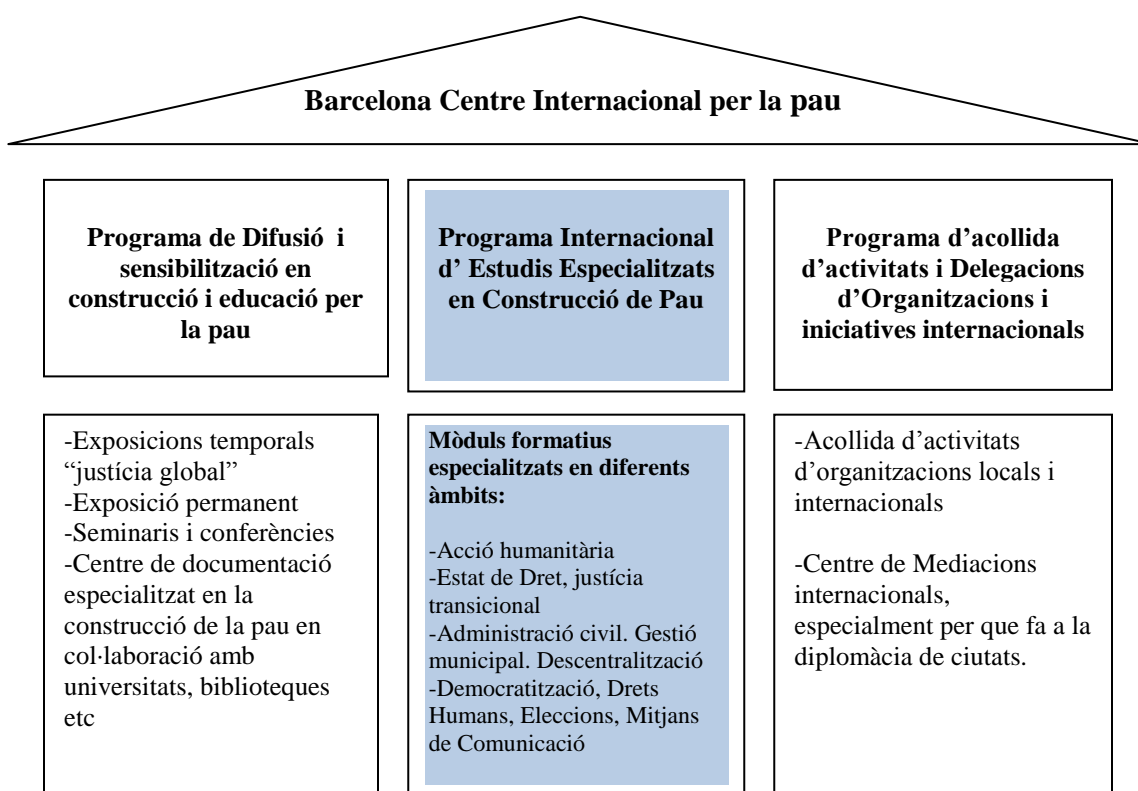
2- El **Barcelona Centre Internacional per la Pau** està obert a propostes de tot tipus d'associacions, entitats i organitzacions locals que treballin per la pau.

Quadre esquemàtic dels continguts del Centre per la Pau

Primera fase. Inici: 20 d'abril del 2009

Segona fase: Programa de desenvolupament d'eines de coneixement (programa Internacional de beques de recerca, recerca diplomàcia municipal) etc.

